

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GENERALINIS PROKURORAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL SPECIALAUS STATUSO PROKURORUI SUTEIKIMO IR PANAIKINIMO
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2020 m. rugpjūčio 20 d. Nr. I-268
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo 14 straipsnio 1 dalimi, 16¹ straipsnio 7 dalimi:

1. T v i r t i n u Specialaus statuso prokurorui suteikimo ir panaikinimo tvarkos aprašą (pridedama).
2. P r i p a ž į s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2018 m. birželio 19 d. įsakymą Nr. I-197 „Dėl Specialaus statuso prokurorui suteikimo ir panaikinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
3. P a v e d u Komunikacijos skyriui paskelbti šį įsakymą prokuratūros interneto svetainėje.
4. Nustatyta tvarka su šiuo įsakymu supažindinti Generalinės prokuratūros ir teritorinių prokuratūrų prokurorus, valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančiu pagal darbo sutartis.

Generalinis prokuroras

Evaldas Pašilis

SPECIALAUS STATUSO PROKURORUI SUTEIKIMO IR PANAIKINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Specialaus statuso prokurorui suteikimo ir panaikinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato prokuroro, kuriam suteiktas specialus statusas (toliau – specialusis prokuroras), paskirtį ir funkcijas, specialaus statuso suteikimo ir panaikinimo tvarką, taip pat kriterijus, kuriais remiantis gali būti suteikiamas ar panaikinamas specialus statusas, ir specialiajam prokurorui taikomas garantijas.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymu, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos baudžiamuoju kodeksu, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksu, kitais norminiais teisės aktais.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **asmuo, turintis imunitetą nuo patraukimo baudžiamojon atsakomybėn**, – asmuo, kuris baudžiamojon atsakomybėn gali būti patrauktas tik kompetentingos institucijos leidimu ar generalinio prokuroro sprendimu;

3.2. **specialusis prokuroras** – prokuroras, kuriam Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo 16^l straipsnio pagrindu ir šio Aprašo nustatyta tvarka suteiktas specialus statusas.

4. Kitos Apraše vartojamos sąvokos atitinka Korupcijos prevencijos įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme ir kituose norminiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS SPECIALIOJO PROKURORO PASKIRTIS IR FUNKCIJOS

5. Prokurorui specialus statusas suteikiamas siekiant greičiau ir efektyviau atlikti, organizuoti korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų, kurių padarymu įtariamas valstybės ar savivaldybės institucijos, įstaigos ar įmonės vadovas, vadovo pavaduotojas ar asmuo, turintis imunitetą nuo patraukimo baudžiamojon atsakomybėn, ar nusikalstamų susivienijimų padarytų nusikalstamų veikų, ar nusikalstamų veikų ekonomikai, verslo tvarkai ar finansų sistemai, kai yra didelės žalos viešiesiems interesams atsiradimo tikimybė arba galimas poveikis tyrimui, ikiteisminį tyrimą ir jam vadovauti bei palaikyti valstybinį kaltinimą tokiose bylose.

6. Prokurorui specialus statusas taip pat suteikiamas siekiant greičiau ir efektyviau atlikti galimai pažeisto viešojo intereso, kai pažeidimo padarymu įtariamas valstybės ar savivaldybės institucijos, įstaigos ar įmonės vadovas, vadovo pavaduotojas ar asmuo, turintis imunitetą nuo patraukimo baudžiamojon atsakomybėn, ir kai yra didelės žalos viešiesiems interesams atsiradimo tikimybė arba galimas poveikis tyrimui, tyrimą ir ginti viešąjį interesą civilinės ir administracinės teisės priemonėmis.

7. Specialusis prokuroras paprastai atlieka Aprašo 5 punkte nurodytų nusikalstamų veikų ikiteisminį tyrimą, gali organizuoti tokių veikų ikiteisminį tyrimą ir jam vadovauti arba atlieka tyrimą dėl Aprašo 6 punkte nurodytus požymius atitinkančio viešojo intereso galimo pažeidimo.

8. Specialusis prokuroras paprastai palaiko valstybinį kaltinimą visų instancijų teismuose nagrinėjamosiose bylose dėl Aprašo 5 punkte nurodytų nusikalstamų veikų, kuriose ikiteisminį tyrimą atliko, organizavo ar jam vadovavo, arba vykdo prokuroro funkcijas visų instancijų teismuose nagrinėjant bylas, iškeltas pagal prokuroro ieškinius, pareiškimus, prašymus dėl Aprašo 6 punkte nurodytus požymius atitinkančio viešojo intereso galimo pažeidimo.

III SKYRIUS SPECIALAUS STATUSO SUTEIKIMO KRITERIJAI

9. Specialus statusas suteikiamas atsižvelgus į prokuroro kvalifikaciją, darbo stažą, specializaciją, patirtį vadovaujant sudėtingiems ikiteisminiams tyrimams, taip pat į tai, ar prokuroras neturi galiojančių tarnybinių nuobaudų už įstatymų pažeidimus, tarnybinius nusizengimus, prokuroro vardą žeminančius poelgius, kitus generalinio prokuroro patvirtinto Lietuvos Respublikos prokurorų etikos kodekso pažeidimus, ir į kitas esmines objektyvias aplinkybes.

IV SKYRIUS SPECIALAUS STATUSO SUTEIKIMO IR PANAIKINIMO TVARKA

10. Specialus statusas Aprašo 5 punkte nurodytus požymius atitinkančiame konkrečiame ikiteisminiame tyrime ar (ir) teisme nagrinėjamoje baudžiamojoje byloje, tyrime dėl Aprašo 6 punkte nurodytus požymius atitinkančio viešojo intereso galimo pažeidimo ar (ir) dėl viešojo intereso gynimo teisme gali būti suteikiamas daugiau negu vienam prokurorui.

11. Dėl specialaus statuso suteikimo prokurorui į generalinį prokurorą tarnybiniu pranešimu gali kreiptis generalinio prokuroro pavaduotojas, Generalinės prokuratūros departamento (skyriaus) vyriausiasis prokuroras ar jo pavaduotojas. Į generalinį prokurorą tarnybiniu pranešimu taip pat gali kreiptis apygardos prokuratūros vyriausiasis prokuroras ar jo pavaduotojas su siūlymu apygardos prokuratūros organizuojamą tyrimą perduoti organizuoti Generalinei prokuratūrai ir jį organizuojančiam prokurorui suteikti specialų statusą.

12. Gavęs tarnybinių pranešimą ir rašytinį prokuroro, kuriam siūloma suteikti specialų statusą, sutikimą, generalinis prokuroras priima sprendimą dėl specialaus statuso suteikimo. Toks sprendimas įforminamas įsakymu, kuriame, be kitų duomenų, nurodoma:

12.1. kuriam laikotarpiui, kokiame ikiteisminiame tyrime ar (ir) teisme nagrinėjamoje baudžiamojoje byloje arba kokiame tyrime dėl viešojo intereso galimo pažeidimo ar (ir) dėl viešojo intereso gynimo teisme suteikiamas specialus statusas;

12.2. pavedimo apimtis:

12.2.1. dėl Aprašo 5 punkte nurodytų nusikalstamų veikų – ar specialiajam prokurorui pavedama atlikti ikiteisminį tyrimą, jį organizuoti, jam vadovauti, ar (ir) palaikyti valstybinį kaltinimą teisme nagrinėjant baudžiamąją bylą;

12.2.2. dėl Aprašo 6 punkte nurodytus požymius atitinkančio viešojo intereso galimo pažeidimo – ar specialiajam prokurorui pavedama atlikti tyrimą dėl viešojo intereso galimo pažeidimo, ar (ir) ginti viešąjį interesą teisme;

12.3. kas atliks aukštesniojo prokuroro funkcijas (generalinis prokuroras, generalinio prokuroro sprendimu generalinio prokuroro pavaduotojas arba Generalinės prokuratūros departamento (skyriaus) vyriausiasis prokuroras ar jo pavaduotojas);

12.4. kuriems Generalinės prokuratūros padaliniais pavedama aprūpinti specialųjį prokurorą būtinais papildomais žmogiškaisiais ištekliais ir techninėmis priemonėmis (jeigu reikia);

12.5. priemokos dydis, neviršijantis Prokuratūros įstatymo 49 straipsnio 6 dalyje nustatyto dydžio (jeigu tokia skiriama), ir mokėjimo laikotarpis.

13. Specialus statusas gali būti suteikiamas tam tikram laikotarpiui arba iki bus priimtas tam tikras proceso sprendimas atliekant tyrimą ar nagrinėjant bylą teisme (pvz., surašomas kaltinamasis aktas, priimamas teismo nuosprendis, surašomas ieškinys dėl viešojo intereso galimo pažeidimo, priimamas teismo sprendimas (nutartis) ir pan.). Esant motyvuotam kreipimuisi, specialaus statuso laikotarpis gali būti pratęstas generalinio prokuroro įsakymu. Dėl specialaus statuso pratęsimo raštu į generalinį prokurorą gali kreiptis generalinio prokuroro pavaduotojas, aukštesniojo prokuroro funkcijas tyrime, kuriame prokurorui suteiktas specialus statusas, vykdamas prokuroras ar pats prokuroras, kuriam toks statusas suteiktas.

14. Informacija apie specialaus statuso prokurorui suteikimą pridedama prie tyrimo ir (ar) bylos medžiagos.

15. Specialus statusas generalinio prokuroro įsakymu panaikinamas:

15.1. prokuroro, kuriam toks statusas suteiktas, prašymu;

15.2. kai nutraukiamas ikiteisminis tyrimas ar baudžiamoji byla asmeniui, dėl kurio galimai padarytos Aprašo 5 punkte nurodytos nusikalstamos veikos prokurorui buvo suteiktas specialus statusas;

15.3. kai nutraukiamas ikiteisminis tyrimas ar ikiteisminio tyrimo dalis dėl Aprašo 5 punkte nurodytų nusikalstamų veikų;

15.4. kai priimamas nutarimas atsisakyti taikyti viešojo intereso gynimo priemonės dėl Aprašo 6 punkte nurodytus požymius atitinkančio viešojo intereso galimo pažeidimo;

15.5. kai tampa nebereikalingas ar paaiškėjus kitoms aplinkybėms, dėl kurių specialus statusas turi būti panaikintas.

16. Esant Aprašo 15 punkte numatytais aplinkybėms, specialų statusą gali panaikinti generalinis prokuroras. Dėl specialaus statuso panaikinimo, esant Aprašo 15.2–15.5 papunkčiuose nurodytoms aplinkybėms, į generalinį prokurorą tarnybiniu pranešimu nedelsiant kreipiasi aukštesniojo prokuroro funkcijas tyrime, kuriame prokurorui suteiktas specialus statusas, vykdamas prokuroras ar pats prokuroras, kuriam toks statusas suteiktas. Dėl specialaus statuso panaikinimo taip pat gali kreiptis ir generalinio prokuroro pavaduotojas.

17. Gavęs tarnybinių pranešimą su generalinio prokuroro rezoliucija, Generalinės prokuratūros padalinys, atliekantis personalo administravimo funkcijas, nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas parengia įsakymą dėl specialaus statuso prokurorui suteikimo, pratęsimo ar panaikinimo projektą.

V SKYRIUS

SPECIALIAJAM PROKURORUI TAIKOMOS GARANTIJOS

18. Specialusis prokuroras negali būti traukiamas tarnybinė atsakomybė dėl veiksmų, kuriuos atliko turėdamas specialų statusą, išskyrus atvejus, kai generalinis prokuroras specialų statusą panaikina dėl prokuroro galimai padaryto įstatymų pažeidimo, tarnybinio nusizengimo, prokuroro vardą žeminančio poelgio, kitų generalinio prokuroro patvirtinto Lietuvos Respublikos prokurorų etikos kodekso pažeidimų.

19. Tiesioginis prokuroro, kuriam suteiktas specialus statusas, vadovas privalo užtikrinti, kad prokurorui pavesto kito darbo krūvis netrukdytų tinkamai vykdyti specialiojo prokuroro funkcijų.
